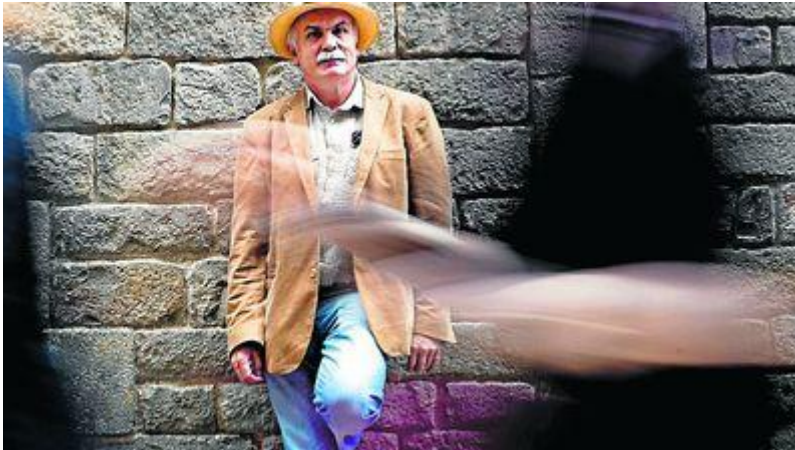


Eudald Carbonell: "El cervell encara no està preparat per a l'ideal comunista"

Humanisme Estudiar l'evolució humana al llarg de milions d'anys li atorga una perspectiva diferent a l'hora d'analitzar fenòmens com la crisi. Creu que, d'alguna manera, els 'sapiens' encara estan per civilitzar
DAVID MIRÓ

| Actualitzada el 22/08/2012 00:00



Eudald Carbonell: "El cervell encara no està preparat per a l'ideal comunista" XAVIER BERTRAL

Eudald Carbonell (Ribes de Freser, 1953) és l'arqueòleg català més cèlebre, tant en el vessant científic (és un dels descobridors de l' *Homo antecessor* d'Atapuerca) com en el mediàtic (recentment ha aparegut al programa *Sota terra* , de TV3). Quan se'l veu arribar de lluny destaca per la seva alçada i l'inconfusible barret estil Indiana Jones. La gent el reconeix, i a ell no li desagrada.

Què ens fa especials, als *sapiens* ?

Ens fa especials el fet de ser l'única espècie d'*homo* que hi ha al món. En un moment van coincidir el *yarisoba* de Sibèria, el *floresiensis* a Indonèsia, el *neandertal* i el *sapiens* . Excepte els *floresiensis* , que estava aïllat, els altres tres compartien territori. Devien tenir contactes visuals.

Tu et defineixes com a comunista. ¿Aquelles primeres poblacions humanes eren comunitaristes?

Els caçadors-recol·lectors eren d'estructura comunitària, però també hi poden haver societats industrials comunitàries... Marx i Engels ho expliquen molt bé, però són hipòtesis. L'única cosa clara és que l'esclavisme, el capitalisme i la relació industrial formen part d'un procés evolutiu. El comunitarisme com a forma biològica, etològica, no existeix, però això no vol dir que no es pugui buscar.

El que és natural és la jerarquia?

Això ho sabem tots els mamífers. L'altruisme recíproc s'aplica per necessitat. El comunisme perseguia una altra cosa.

¿És una justificació antropològica del capitalisme?

El capitalisme és una evolució biològica i social.

És més natural que el comunisme...

I tant, perquè està basat en la selecció natural. Per això s'ha de destruir. És una bestialitat, és la part animal de l'evolució. En canvi, el comunisme és una construcció cultural, que busca l'equilibri en la igualtat, la distribució de la riquesa, la socialització dels mitjans de producció, etcètera. El capitalisme no l'ha fet ningú. La gent es pensa que Adam Smith es va asseure i va dir: ara farem el capitalisme. No! Això no funciona així. Simplement es van donar les condicions perquè uns aprofitessin el treball dels altres.

No va ser producte d'una teoria .

L'única vegada que s'ha intentat construir un sistema va ser el comunisme, la revolució socialista soviètica. Va ser el primer intent humà de trencar l'evolució biològica i etològica de l'espècie. I va fracassar.

Per què?

Era obvi. Un cervell tan dur com el nostre no pot tenir uns ideals tan ben plantejats com aquests.

¿Llavors vostè és comunista però alhora admet la impossibilitat de l'ideal comunista?

Jo reconec que el nostre cervell encara no està preparat per aquest ideal. El capitalisme és de primat, de garrotada, és molt fàcil d'entendre. Ens falta evolució per crear una nova consciència d'espècie. El nostre cervell encara no està prou ben organitzat per a la pràctica de l'equilibri energètic amb el planeta.

Hi arribarem, a aquest punt, o abans ens haurem carregat el planeta?

Hi arribarem.

Això seu és optimisme antropològic.

Sí, perquè això vol dir que no ens extingirem. Aquest és el triomf per a una espècie. Jo sóc optimista. El problema és que no hi ha consciència global crítica d'espècie. Hi ha hagut flaixos, però encara no l'hem incorporat com a mecanisme analític i de pensament.

Què hauríem de fer?

No es pot fer res. L'evolució ens passarà per sobre. Joestic a favor de totes les mobilitzacions socials, però això no canviarà el procés, que té una envergadura evolutiva. No s'ha dissenyat un pensament crític amb conceptes establerts que pugui guiar aquest procés.

Quin diagnòstic fa de la crisi?

Aquesta crisi és estructural, sistèmica... És un sistema que s'ha accelerat, que s'ha construït a partir de pèrdues d'energia exponencials i anem cap al caos, cap a un gran col·lapse.

Estem preparats?

Segur. Quan no tens ni un duro ja estàs preparat. Això és el millor que tenim els humans, la capacitat d'adaptació.